

บทที่ 1

บทนำ

1. ที่มาและความสำคัญของปัญหางานวิจัย

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 มาตรา 255 บัญญัติว่า "พนักงานอัยการมีอำนาจหน้าที่ตามที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญนี้และตามกฎหมายว่าด้วยอำนาจและหน้าที่ของพนักงานอัยการและกฎหมายอื่น" ซึ่งตามกฎหมายว่าด้วยอำนาจหน้าที่ของพนักงานอัยการได้ถูกกำหนดไว้ในพระราชบัญญัติองค์กรอัยการและพนักงานอัยการ พ.ศ. 2533 มาตรา 14 บัญญัติว่า "พนักงานอัยการมีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้ (1) อำนาจหน้าที่ตามรัฐธรรมนูญ (2) ในคดีอาญา มีอำนาจและหน้าที่ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา และตามกฎหมายอื่นซึ่งบัญญัติว่าเป็นอำนาจและหน้าที่ของสำนักงานอัยการสูงสุดหรือพนักงานอัยการ (10) ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามกฎหมายกำหนดให้เป็นอำนาจและหน้าที่ของพนักงานอัยการ (11) ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่กำหนดให้เป็นอำนาจและหน้าที่ของสำนักงานอัยการสูงสุดตามที่ได้รับมอบหมายจากอัยการสูงสุด"

จากบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญ และพระราชบัญญัติองค์กรอัยการและพนักงานอัยการ พ.ศ. 2533 ดังกล่าวข้างต้น องค์กรอัยการ มีอำนาจและหน้าที่ในการรักษาความสงบเรียบร้อยของสังคมและอำนวยความสะดวกธรรมชาติธรรมในการดำเนินคดีอาญาโดยทั่วไป ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา พระราชบัญญัติจัดตั้งศาลแขวง และวิธีพิจารณาความอาญาในศาลแขวง พ.ศ. 2549 และตามกฎหมายอื่นซึ่งบัญญัติว่าเป็นอำนาจและหน้าที่ของสำนักงานอัยการสูงสุดหรือพนักงานอัยการเพื่อบังคับใช้กฎหมายที่มีโทษทางอาญา อำนาจหน้าที่ในการดำเนินคดีอาญา เป็นอำนาจหน้าที่ของอัยการในการอำนวยความสะดวกธรรมชาติธรรม (Core Function) อันถือได้ว่ามีส่วนร่วมในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมอย่างหนึ่ง เพื่อก่อให้เกิดความสงบเรียบร้อยในสังคม และถือเป็นงานหลักของอัยการที่ได้มีการปฏิบัติตามหลักการ The Rule of Law Principle หรือนิติรัฐในการพิจารณาวินิจฉัยสั่งคดีอาญาโดย

1. คดีใดมีพยานหลักฐานเพียงพอที่จะฟ้องผู้ต้องหาได้กระทำความผิดจริงประกอบกับมีเหตุผลสมควรที่จะฟ้องผู้ต้องหา ก็จะมีคำสั่งฟ้องผู้ต้องหา

2. คดีมีพยานหลักฐานไม่เพียงพอที่จะฟ้องผู้ต้องหากระทำความผิดตามข้อกล่าวหาหรือมีเหตุผลสมควรเห็นว่าการฟ้องคดีไม่เป็นประโยชน์แก่สาธารณชน หรือจะมีผลกระทบต่อความปลอดภัย

หรือความมั่นคงของชาติหรือผลประโยชน์อันสำคัญของประเทศ พนักงานอัยการจะออกคำสั่งไม่ฟ้องผู้ต้องหา

ทำให้คดียุติในชั้นพนักงานอัยการ โดยพนักงานอัยการจะตรวจพิจารณาค้นกรองสำนวนการสอบสวนที่ส่งมาจากพนักงานสอบสวนว่าพยานหลักฐานเพียงพอที่จะฟ้องศาล เพื่อลงโทษผู้ถูกกล่าวหาหรือไม่ หากมีพยานหลักฐานเพียงพอที่จะฟ้องศาลเพื่อพิสูจน์ความผิดจำเลยต่อไป แต่หากพยานหลักฐานไม่เพียงพอก็จะให้ความยุติธรรมแก่ผู้ถูกกล่าวหา โดยมีคำสั่งไม่ฟ้องปล่อยตัวผู้ถูกกล่าวหาไปอันเป็นการปฏิบัติหน้าที่ในฐานะ “ทนายแผ่นดิน”¹ ฉะนั้นพนักงานอัยการจึงมีบทบาทอันสำคัญยิ่งในกระบวนการยุติธรรมทางอาญา โดยเป็นผู้มีอำนาจหน้าที่ในการบังคับใช้กฎหมายเป็นผู้อำนวยความสะดวก (The Administrator of justice) ซึ่งมีอำนาจหน้าที่ในการออกคำสั่งฟ้องหรือไม่ฟ้องผู้ต้องหา ในคดีอาญา รวมตลอดถึงการดำเนินคดีในศาลชั้นต้น ศาลอุทธรณ์ ศาลฎีกา และในศาลต่างๆ เช่นศาลปกครองตามที่กฎหมายบัญญัติ และเนื่องจากพนักงานอัยการเป็นผู้ปฏิบัติงานอยู่กึ่งกลางระหว่างพนักงานสอบสวนกับศาลเปรียบเสมือนผู้คุมจุดยุทธศาสตร์ (Hold A strategies Position)² เพื่อก่อให้เกิดความสงบเรียบร้อยในสังคม อันถือได้ว่าเป็นความอิสระในการพิจารณาสั่งคดีตามกฎหมายโดยสุจริตรวดเร็ว ถูกต้องและเป็นธรรมซึ่งตามระเบียบสำนักงานอัยการสูงสุด ว่าด้วยการดำเนินคดีอาญาของพนักงานอัยการ พ.ศ. 2547 ข้อ 49 และ 56 ในการตรวจ พิจารณาวินิจฉัยสั่งคดี การตรวจสำนวนต้องพิจารณาและสั่งสอบสำนวนให้สิ้นกระแสความด้วยความละเอียดรอบคอบ แล้วจึงมีความเห็นและคำสั่ง และในการปฏิบัติหน้าที่ของพนักงานอัยการในการพิจารณาสั่งคดีตามมาตรา 21 แห่งพระราชบัญญัติองค์กรอัยการและพนักงานอัยการ พ.ศ. 2553 จะต้องกระทำโดยสุจริตและเที่ยงธรรม ซึ่งสอดคล้องกับแนวทางของสหประชาชาติว่าด้วยบทบาท ของพนักงานอัยการ

การดำเนินคดีอาญาเกี่ยวกับความผิดทางเศรษฐกิจและทรัพยากรซึ่งเดิมรวมอยู่ในสำนักงานคดีอาญา แต่ต่อมาโดยคำสั่ง กรมอัยการที่ 26/2531 ลงวันที่ 1 กุมภาพันธ์ 2531 กำหนดให้ความผิดแนบท้ายคำสั่งดังกล่าวที่มีได้อยู่ในอำนาจการพิจารณาของศาลแขวงเป็นคดีเศรษฐกิจและทรัพยากร และให้อยู่ในอำนาจการพิจารณาของกองคดีเศรษฐกิจและทรัพยากร ซึ่งคือสำนักงานคดีเศรษฐกิจและทรัพยากรในปัจจุบัน³ และต่อมาเมื่อมีความผิดบางประเภท

¹ พระราชบัญญัติองค์กรอัยการและพนักงานอัยการ มาตรา 11

² นายประพันธ์ นัยโกวิท. “การอำนวยความสะดวกในคดีอาญาโดยพนักงานอัยการ” (เอกสารวิจัยส่วนบุคคล วิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร) พ.ศ. 2538–2539 หน้า ก

³ คู่มือการดำเนินคดีเศรษฐกิจและทรัพยากรโดยสำนักงานอัยการสูงสุด บทนำ

เช่น ความผิดเกี่ยวกับการปลอมและการแปลงเงินตรา, ความผิดเกี่ยวกับทรัพย์สินทางปัญญา และความผิดเกี่ยวกับมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม และมาตรฐานสินค้าส่งออก อันเป็นความผิดที่มีลักษณะแตกต่างจากคดีอาญา ทั่วไป และก่อให้เกิดความเสียหายต่อเศรษฐกิจและทรัพยากรของชาติ เช่นเดียวกับคดีเศรษฐกิจและทรัพยากรที่กำหนดไว้และยังมีได้กำหนดให้เป็นคดีเศรษฐกิจและทรัพยากร ดังนั้น นายโกเมน ภทธรภิมย์ อธิบดีกรมอัยการในขณะนั้น จึงมีคำสั่งกรมอัยการที่ 19/2534 เรื่อง การกำหนดอำนาจหน้าที่ของกองคดีเศรษฐกิจและทรัพยากร ให้ยกเลิกบัญชีความผิดเกี่ยวกับคดีเศรษฐกิจและทรัพยากร แนบท้าย คำสั่งกรมอัยการที่ 26/2531 ลงวันที่ 18 กุมภาพันธ์ 2531 และให้ใช้บัญชีความผิดเกี่ยวกับคดีเศรษฐกิจและทรัพยากร แนบท้ายคำสั่งนี้แทน เริ่มตั้งแต่วันที่ 21 กุมภาพันธ์ 2534 เป็นต้นไป⁴

อำนาจหน้าที่ของพนักงานอัยการในการดำเนินคดีเศรษฐกิจและทรัพยากรเป็นไปตามพระราชบัญญัติองค์กรอัยการและพนักงานอัยการ พ.ศ. 2553 มาตรา 14 (1) (2) (10) ซึ่งถือว่าเป็นบทบาทอำนาจหน้าที่ของพนักงานอัยการ ตามกฎกระทรวงแบ่งส่วนราชการสำนักงานอัยการสูงสุด (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2549 ได้จัดตั้งสำนักงานคดีเศรษฐกิจและทรัพยากรขึ้นเพื่อเป็นองค์กร (Organization) ทำหน้าที่ดำเนินคดีเศรษฐกิจและทรัพยากร โดยมีอธิบดีอัยการ สำนักงานคดีเศรษฐกิจและทรัพยากร เป็นผู้บังคับบัญชาระดับสูง (Manager) และมีอัยการพิเศษฝ่ายสำนักงานคดีเศรษฐกิจและทรัพยากร ทุกสำนักงานเป็นผู้บังคับบัญชาตามลำดับชั้น โดยแต่ละสำนักงานมีผู้ปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับคดีเศรษฐกิจและทรัพยากร (Knowledge Workers) ได้แก่ พนักงานอัยการ นิติกร และเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานของสำนักงานคดีเศรษฐกิจและทรัพยากรมีอำนาจหน้าที่หลักตามภารกิจในการอำนวยความสะดวกให้กับประชาชนในด้านการพิจารณาคำเนินคดีให้สุจริตถูกต้อง รวดเร็วและเป็นธรรม (Productivity) การดำเนินคดีความผิดเกี่ยวกับการเงินการธนาคารซึ่งเป็นคดีประเภทหนึ่งของคดีเศรษฐกิจและทรัพยากร มีความสำคัญเพราะนอกจากจะเป็นคดีที่เกี่ยวข้องกับชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชนแล้วยังมีความเกี่ยวข้องกับเศรษฐกิจ ซึ่งอาจจะไม่ใช่เฉพาะในประเทศไทยเท่านั้นแต่อาจเป็นส่วนหนึ่งที่มีความเกี่ยวข้องกับต่างประเทศ รวมทั้งในการพิจารณาองค์ประกอบในการกระทำความผิดยังมีความแตกต่างจากการดำเนินคดีอาญาทั่วไป เพราะในคดีความผิดเกี่ยวกับการเงินการธนาคาร ผู้กระทำความผิดมีความฉลาดรอบรู้สามารถนำเทคโนโลยีใหม่ๆ เข้ามาใช้ในการกระทำความผิดได้ เช่น กฎหมายอาญาในส่วนของบัตรเครดิตทรอนิกส์ พระราชบัญญัติคอมพิวเตอร์ พระราชบัญญัติขายตรง พระราชบัญญัติซื้อขายล่วงหน้า เป็นต้น ซึ่งในปัจจุบันในความผิดตามพระราชบัญญัติคอมพิวเตอร์ยังมีความเกี่ยวข้องกับ

⁴ คำสั่งกรมอัยการที่ 19/2534 ลงวันที่ 18 กุมภาพันธ์ 2534

หน่วยงานภายในของสำนักงานอัยการสูงสุดหลายสำนักงาน เช่น สำนักงานคดีพิเศษ สำนักงานคดีอาญา สำนักงานศาลแขวง สำนักงานทรัพย์สินทางปัญญา สำนักงานต่างประเทศ และสำนักงานคดีเศรษฐกิจและทรัพยากร เป็นต้น ทำให้เกิดปัญหาในการตรวจรับสำนวนคดีของสำนักงานคดีเศรษฐกิจและทรัพยากร เนื่องจากความไม่ชัดเจนในเรื่องการกำหนดอำนาจหน้าที่ของกองคดีเศรษฐกิจและทรัพยากร ตามคำสั่งกรมอัยการที่ 19/2534 ของสำนักงานอัยการคดีเศรษฐกิจและทรัพยากร ที่ได้ยึดถือปฏิบัติมาเป็นเวลานานและยังไม่ได้มีการแก้ไขในเรื่องบัญชีความผิดเกี่ยวกับคดีเศรษฐกิจและทรัพยากรให้ทันกับกฎหมายใหม่ในปัจจุบัน ส่งผลทำให้การตรวจรับสำนวนคดีของสำนักงานคดีเศรษฐกิจและทรัพยากรเป็นปัญหา (Problem) ในการปฏิบัติงานจึงต้องกำหนดฐานความผิดให้เกิดความชัดเจนว่า หน่วยงานใดของสำนักงานอัยการสูงสุดจะเป็นผู้รับผิดชอบสำนวนคดีดังกล่าว ทั้งนี้เพื่อให้เกิดความสะดวกรวดเร็วในการอำนวยความสะดวกซึ่งเป็นการกิจสำคัญประการหนึ่งของสำนักงานอัยการสูงสุด (Core Function) ให้กับพนักงานสอบสวนและผู้ต้องหาหรือประชาชนที่ต้องมาติดต่อกับสำนักงานอัยการสูงสุดที่จะได้รับการบริการในด้านความสะดวก รวดเร็ว ถูกต้อง และเป็นธรรมให้กับคู่กรณีทุกฝ่าย ซึ่งตามรัฐธรรมนูญแห่งพระราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2550 มาตรา 40 บัญญัติว่า บุคคลย่อมมีสิทธิในกระบวนการยุติธรรมดังต่อไปนี้

1. สิทธิเข้าถึงกระบวนการยุติธรรมได้โดยง่ายสะดวกรวดเร็วและทั่วถึง
2. ในคดีอาญา ผู้ต้องหาหรือจำเลยมีสิทธิได้รับการสอบสวนหรือการพิจารณาคดีที่ถูกต้อง รวดเร็วและเป็นธรรม โอกาสในการต่อสู้คดีอย่างเพียงพอการตรวจสอบหรือได้รับทราบพยานหลักฐานตามสมควรได้รับการช่วยเหลือในทางคดีจากทนายความและการได้รับปล่อยชั่วคราว ดังนั้น พนักงานอัยการ นิติกร และเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานของสำนักงานคดีเศรษฐกิจและทรัพยากร จะต้องมีความรู้ความสามารถและเชี่ยวชาญด้านคดีเศรษฐกิจและทรัพยากรโดยเฉพาะ ตลอดจนต้องมีทักษะและรอบรู้ในระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการพัฒนาประสิทธิภาพของพนักงานอัยการ นิติกร และเจ้าหน้าที่ในการดำเนินคดีเศรษฐกิจและทรัพยากร ให้มีความรู้ความเข้าใจถึงหลักเกณฑ์ในทางกฎหมายและหลักเกณฑ์การปฏิบัติในเบื้องต้นในการพิจารณาตรวจรับสำนวนคดีของสำนักงานคดีเศรษฐกิจและทรัพยากร โดยมีวิธีการสร้างองค์ความรู้ในเรื่องดังกล่าว ให้มีความสมบูรณ์ถูกต้องและหาวิธีการสร้างความเข้าใจในแนวทางการรับสำนวนคดีในระหว่างหน่วยงานของสำนักงานอัยการสูงสุด

2. วัตถุประสงค์ของการค้นคว้า

การศึกษานี้ศึกษาเฉพาะในประเด็น ตรวจสอบสำนวนคดีของพนักงานอัยการ สำนักงานคดีเศรษฐกิจและทรัพยากร ซึ่งเป็นประเด็นปัญหาสำคัญ เพื่อที่จะใช้แก้ไขบุคลากรของ สำนักงานคดีเศรษฐกิจและทรัพยากร สามารถเข้าใจถึงหลักเกณฑ์ในทางกฎหมายให้มีความเข้าใจที่ โดยใช้ทฤษฎีการจัดการความรู้ และเพื่อเป็นองค์ความรู้พื้นฐานที่จะใช้พัฒนาต่อยอดต่อไป และเพื่อความสมบูรณ์ขององค์ความรู้ ผู้ศึกษาจะต้องหาวิธีการสร้างองค์ความรู้จากการตรวจสอบสำนวนคดีของพนักงานอัยการ สำนักงานคดีเศรษฐกิจและทรัพยากร และจะต้องนำวิสัยทัศน์ของผู้บริหารมาวิเคราะห์และหาวิธีการสร้างองค์ความรู้ เพื่อให้ได้องค์ความรู้ตามวิสัยทัศน์ต่อไป และจะต้องมีการศึกษาวิเคราะห์ในเชิงกฎหมายในขั้นตอนที่เป็นปัญหา

วัตถุประสงค์ของการศึกษานี้มีดังนี้

1. เพื่อศึกษาสภาพปัญหาในความผิดเกี่ยวกับการเงินและการธนาคาร โดยนำระบบการจัดการความรู้มาเป็นแนวทางในการแก้ปัญหา
2. เพื่อสร้างระบบการจัดการความรู้ในความผิดเกี่ยวกับการเงินและการธนาคาร

3. ประโยชน์ที่จะได้รับจากการศึกษาเชิงทฤษฎีและ/หรือเชิงประยุกต์

ศึกษาค้นคว้าส่วนที่เป็นเนื้อหาในเรื่องการตรวจสอบสำนวนคดีของพนักงานอัยการ โดยใช้ทฤษฎีการจัดการความรู้ เพื่อให้ได้องค์ความรู้เบื้องต้นในการให้บุคลากรในของสำนักงานคดีเศรษฐกิจและทรัพยากร สามารถเข้าใจถึงหลักเกณฑ์ในทางกฎหมายในการตรวจสอบสำนวนคดีและหลักเกณฑ์ในทางปฏิบัติในการพิจารณาตรวจสอบสำนวนคดีในเบื้องต้น ให้มีความเข้าใจถูกต้องตรงกัน ส่วนที่สอง ศึกษาค้นคว้าโดยใช้ทฤษฎีการจัดการความรู้เพื่อหาวิธีการ และเครื่องมือสร้างองค์ความรู้ในเบื้องต้นให้มีความสมบูรณ์ และหาวิธีการสร้างองค์ความรู้เพื่อให้ได้องค์ความรู้ตามวิสัยทัศน์ต่อไป เพื่อเป็นการให้คนในองค์กรเข้าใจถึงทฤษฎีการจัดการความรู้และนำไปปฏิบัติได้จริง

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับมีดังนี้

1. เข้าใจถึงหลักเกณฑ์ในทางกฎหมายในการตรวจสอบสำนวนคดีของพนักงานอัยการ และหลักเกณฑ์ในทางปฏิบัติในการพิจารณาตรวจสอบสำนวนคดีในเบื้องต้น
2. ได้แนวคิดและวิธีการในการสร้างองค์ความรู้ในคดีเศรษฐกิจและทรัพยากร เพื่อเป็นการต่อยอดองค์ความรู้ในเรื่องในการพิจารณาตรวจสอบสำนวนคดีในเบื้องต้น ให้ครอบคลุมทุกประเภทคดี และเพื่อให้ได้องค์ความรู้ตามวิสัยทัศน์การจัดการความรู้ขององค์กรต่อไป

3. สร้างระบบการจัดการความรู้ด้านคดีเศรษฐกิจและทรัพยากร โดยระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ ให้เป็นระบบตามทฤษฎีการจัดการความรู้ที่ถูกต้อง และให้องค์ความรู้ด้านคดีเศรษฐกิจและทรัพยากรเพื่อให้ผู้ปฏิบัติงานสามารถใช้ประโยชน์จากระบบการจัดการความรู้ในการแก้ปัญหา ศึกษา ค้นคว้า และในการทำงานได้

4. วิเคราะห์ในเชิงกฎหมายในขั้นตอนที่เป็นปัญหาเกี่ยวกับการตรวจรับสำนวนคดีของพนักงานอัยการ

4. ขอบเขตของการศึกษา

เป็นการศึกษาในหัวข้อ คดีเศรษฐกิจและทรัพยากร ในประเด็นเฉพาะรับสำนวนคดีของพนักงานอัยการคดีเศรษฐกิจและทรัพยากร ซึ่งเป็นภารกิจ อำนาจ หน้าที่ ของสำนักงานคดีเศรษฐกิจและทรัพยากร สำนักงานอัยการสูงสุด สำนักงานคดีเศรษฐกิจและทรัพยากร มีอธิบดี สำนักงานคดีเศรษฐกิจและทรัพยากร เป็นผู้บังคับบัญชา มีพนักงานอัยการ นิติกร และข้าราชการธุรการเป็นผู้ใต้บังคับบัญชา สำนักงานคดีเศรษฐกิจและทรัพยากรเป็นสำนักงานที่มีหน้าที่โดยตรงในการดำเนินคดีเศรษฐกิจและทรัพยากร เพื่ออำนวยความสะดวกให้กับประชาชน เป็นการศึกษาวิเคราะห์ถึงสภาพปัญหาขององค์กรในเรื่องการตรวจรับสำนวนของพนักงานอัยการและได้นำสภาพปัญหาที่สำคัญมาศึกษา หาสาเหตุ และได้นำเสนอวิธีการในการแก้ปัญหาในเชิงการจัดการความรู้ โดยนำทฤษฎีการจัดการความรู้เข้ามาประยุกต์เพื่อใช้แก้ปัญหา นอกจากนี้ยังได้ทำการศึกษาวิเคราะห์ โดยนำมามาตรฐาน ISO 12207 และ ISO 15504 มาเป็นหลักและแนวทางในการศึกษา นอกจากนี้ยังได้นำหลักเกณฑ์ในทางกฎหมายที่เกี่ยวข้องมาทำการศึกษาวิเคราะห์ตามแนวทางนิติศาสตร์ เพื่อให้เนื้อหาของการศึกษาอิสระนี้ครอบคลุมในทางวิชาการ การจัดการความรู้ และในทางนิติศาสตร์

ในส่วนของการจัดการความรู้ จะเป็นการศึกษาโดยเอกสาร และกิจกรรมภาคสนาม เช่น การสัมภาษณ์ ตามทฤษฎีการจัดการความรู้ และในส่วนของนิติศาสตร์จะเป็นการศึกษาโดยเอกสาร

เนื้อหาของการศึกษาจะดำเนินการเป็นสามส่วน คือ ส่วนแรก ศึกษาเพื่อสร้างองค์ความรู้เบื้องต้นที่ใช้แก้ปัญหามาตามสมมุติฐานของปัญหา ส่วนที่สอง ศึกษาถึงวิธีการที่จะต่อยอดองค์ความรู้ และวิธีการที่จะบรรลุตามวิสัยทัศน์ ส่วนที่สาม ศึกษาถึงบทวิเคราะห์ในเชิงนิติศาสตร์ ทั้งนี้ เพื่อที่จะทำให้การศึกษาอิสระนี้ครอบคลุมทั้งเนื้อหาของจัดการความรู้และเนื้อหาในทางนิติศาสตร์